

# TALLER D'HABILITATS A CIRURGIA MENOR

Grup de Dermatologia de la  
CAMFIC

# **Grup de Dermatologia de la CAMFIC**

Olga Domínguez

Oscar Peral

Rosa Senán

Mireia Serrano

# PROGRAMA

Cirurgia urgències (teoria)

Tècniques bàsiques cirurgia programada  
(practica)

# PROCEDIMIENTS QUIRÚRGICS D'URGÈNCIES:

- 1. Ferides.
- 2. Drenatge d'abscessos.
- 3. Cremades.

# 1. Ferides. Objectius:

- Controlar hemorràgia.
- Prevenir la infecció.
- Preservar la forma i la funció de la zona lesionada

# 1. Ferides. Tipus:

- Segons aspecte:
  - Netes
  - Brutes

# 1. Ferides. Tipus:

- Segons complexitat:
  - Simples
  - Complexes

# 1. Ferides. Tipus:

- Segons fondària:
  - Superficials
  - Profones

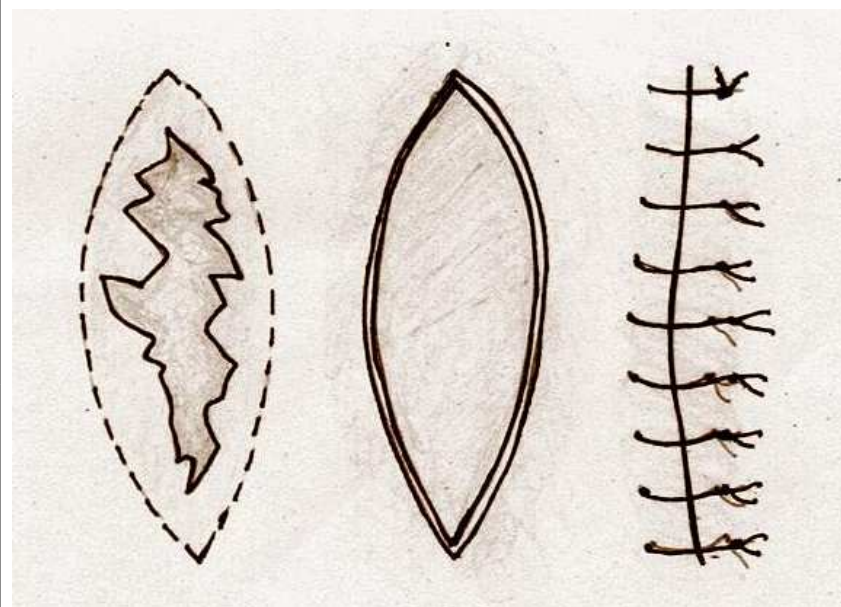
# 1. Ferides. Tipus:

- Segons mecanisme traumàtic:
  - Punxants
  - Incises
  - Contuses
  - Abrasions
  - Avulsions

# 1. Ferides.

## Directrius bàsiques pel seu maneig.

|                                                        |                               |                                                         |
|--------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------------------------------|
| Ferida neta i atesa menys 6 hores                      | Tancat primari                | No antibiòtic                                           |
| Ferida bruta o atesa a las 6-12 h<br><br>(contaminada) | Friedrich +<br>tancat primari | Antibiòtic oral                                         |
| Ferida que supura o atesa >12 hores<br><br>(infectada) | Tancat secundari              | Antibiòtic oral<br>+/- cures<br>antisèptiques<br>locals |



# 1. Ferides. Directrius bàsiques pel seu maneig.

- Evitarem tancament primari a:
  - Mossegades.
  - Ferides per aplastament.
  - Ferides contaminades.
  - Ferides amb signes d'infecció.

## Tipus de sutura segons localització de la ferida:

| Localització de la ferida          | Tipus de sutura cutània | Tipus de sutura subcutània |
|------------------------------------|-------------------------|----------------------------|
| Cuir pilós                         | Grapes                  | Vicryl® 3/0                |
| Parpella                           | Seda 6/0                | -                          |
| Orella                             | Monofilament 4/0-5/0    | -                          |
| Nas                                | Monofilament 4/0        | Vicryl® 4/0                |
| Llavis                             | Monofilament 4/0        | Vicryl® 4/0                |
| Front i resta de la cara           | Monofilament 4/0-5/0    | Vicryl® 4/0                |
| Extremitat superior                | Monofilament 4/0        | -                          |
| Polpa del dit                      | Monofilament 4/0        | Vicryl® 4/0                |
| Extremitat inferior                | Monofilament 3/0        | Vicryl® 4/0                |
| Peu                                | Monofilament 4/0        | Vicryl® 4/0                |
| Tronc                              | Monofilament 3/0-4/0    | Vicryl® 4/0                |
| Esquena                            | Monofilament 3/0-4/0    | Vicryl® 4/0                |
| Mucosa oral, mucosa nasal, llengua | Vicryl® 3/0             | -                          |
| Penis                              | Monofilament 4/0        | Vicryl® 4/0                |

Dexon® 4/0

# MATERIAL DE SUTURA

## TIPUS:

- ✓ **Fils de sutura.**
- ✓ Grapes.
- ✓ Sutura adhesiva (Steri-strip).
- ✓ Adhesius tisulars (Pegament).

# MATERIAL DE SUTURA

## 1. Fils de sutura:

| Avantatges                                                                                           | Inconvenients                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>✓ Soporten màxima tensió</li><li>✓ Tancament estètic</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>✓ Necessita anestèsia</li><li>✓ Necessita retirar punts</li><li>✓ Major reactivitat tisular</li><li>✓ Més temps de intervenció</li><li>✓ Risc de puncions accidentals</li></ul> |

# TIPUS E INDICACIONS DEL FILS

| Material          | Nom Comercial                                        | Tipus          | Composició    | Indicacions                                                   |
|-------------------|------------------------------------------------------|----------------|---------------|---------------------------------------------------------------|
| Seda              | <i>Seda®</i><br><i>Mersilk®</i>                      | Irreabsorbible | Multifilament | Sutures extraïbles (cutànies y mucoses si es retira).         |
| Nylon             | <i>Ethilon®</i><br><i>Dermalon®</i><br><i>Nylon®</i> | Irreabsorbible | Monofilament  | Sutures cutànies<br>precises.<br>Sutures tendinoses.          |
| Nylon             | <i>Supramid®</i><br><i>Terilene®</i>                 | Irreabsorbible | Multifilament | Té les mateixes indicacions que la seda, i és millor tolerat. |
| Polipropileno     | <i>Prolene®</i><br><i>Surgilene®</i>                 | Irreabsorbible | Monofilament  | Sutura intradèrmica.                                          |
| Poliglactín       | <i>Vicryl®</i>                                       | Reabsorbible   | Multifilament | Lligadura.Sutura subcutànea.                                  |
| Àcid poliglicòlic | <i>Dexon®</i>                                        | Reabsorbible   | Multifilament | Les mateixes indicacions que el poliglactín                   |
| Polidioxanona     | <i>PDS II®</i>                                       | Reabsorbible   | Monofilament  | Sutura subcutànea (sobretot si és a tensió).                  |

# Quan cal que retirem els punts?

| Localització de la ferida        | Adults     | Nens       |
|----------------------------------|------------|------------|
| Cuir pilós                       | 7-9 dies   | 6-8 dies   |
| Parpella                         | 3-5 dies   | 3-5 dies   |
| Orella                           | 4-5 dies   | 3-5 dies   |
| Nas                              | 4-6 dies   | 3-5 dies   |
| Llavis                           | 4-6 dies   | 4-5 dies   |
| Front i resta de la cara<br>Coll | 4-6 dies   | 3-5 dies   |
| Extremitat superior<br>Mà        | 8-10 dies  | 7-9 dies   |
| Polpa dit                        | 10-12 dies | 8-10 dies  |
| Extremitat inferior              | 8-12 dies  | 7-10 dies  |
| Peu                              | 10-12 dies | 8-10 dies  |
| Tronc<br>Abdomen                 | 7-12 dies  | 7-9 dies   |
| Esquena                          | 12-14 dies | 11-13 dies |
| Penis                            | 7-10 dies  | 6-8 dies   |

# MATERIAL DE SUTURA

## TIPUS:

- ✓ Fils de sutura.
- ✓ **Grapes.**
- ✓ Sutura adhesiva (Steri-strip).
- ✓ Adhesius tisulars (Pegament).

# MATERIAL DE SUTURA

## 2. Grapes:

| Avantatges                                                                                    | Inconvenients                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>✓ Rapidesa</li><li>✓ Poca reactivitat tisular</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>✓ Tancament menys meticulòs</li></ul> |

# MATERIAL DE SUTURA

## TIPUS:

- ✓ Fils de sutura.
- ✓ Grapes.
- ✓ **Sutura adhesiva (Steri-strip).**
- ✓ Adhesius tisulars (Pegament).

# MATERIAL DE SUTURA

## 3. Sutura adhesiva (Steri-strip):

| Avantatges                                                                                                                                                                      | Inconvenients                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>✓ Rapidesa</li><li>✓ Poca reactivitat tissular</li><li>✓ No risc de punció</li><li>✓ Baix preu</li><li>✓ No necessita anestèsia</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>✓ Soporta poca tensió</li><li>✓ No és útil en zones piloses</li><li>✓ No pot mullar-se</li><li>✓ Necessita d'adjuvants</li></ul> |

# MATERIAL DE SUTURA

## TIPUS:

- ✓ Fils de sutura.
- ✓ Grapes.
- ✓ Sutura adhesiva (Steri-strip).
- ✓ **Adhesius tisulars (Pegament).**

# MATERIAL DE SUTURA

## 4. Adhesius tisulars (Pegament):

| Avantatges                                                                                                                                                    | Inconvenients                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>✓ Rapidessa</li><li>✓ No risc de punció</li><li>✓ No necessita anestèsia</li><li>✓ Cost-efectivitat favorable</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>✓ Soporta menor tensió que els fils</li><li>✓ No a ferides contaminades</li><li>✓ No a ferides profones</li></ul> |

# MATERIAL DE SUTURA

## 4. Adhesius tisulars (Pegament):

- ✓ Butil-cianoacrilat:

- ✓ Leukosan®Skinlink

- ✓ Histoacryl Blue®

- ✓ Octil-cianoacrilat:

- ✓ Dermabond®



**Leukosan® SkinLink**

**7 mm x 60 mm 4 strips + 1 ampoule**

Fixierte Hautverschlussstreifen  
Anchored Skin Closures  
Sutures cutanées adhésives  
avec fixation renforcée  
Suturas cutáneas adhesivas  
Strisce adesive per suture  
cutanee ancorate  
Extra gefixeerde wondhechtstrip  
Förstärkt suturtejp  
Ankerstrips og hudlim til sårlukking  
Forankret sårlukning  
Ankkuroidut ihon sulkimet

Made in England

STERILE

STERILE EO

CE 0124

BSN medical GmbH  
22771 Hamburg · Germany

No. 72542-00

BSN medical

JBRO3918.01



**Histoacryl Blue®**

**Dermabond®**



# PROCEDIMIENTS QUIRÚRGICS D'URGÈNCIES:

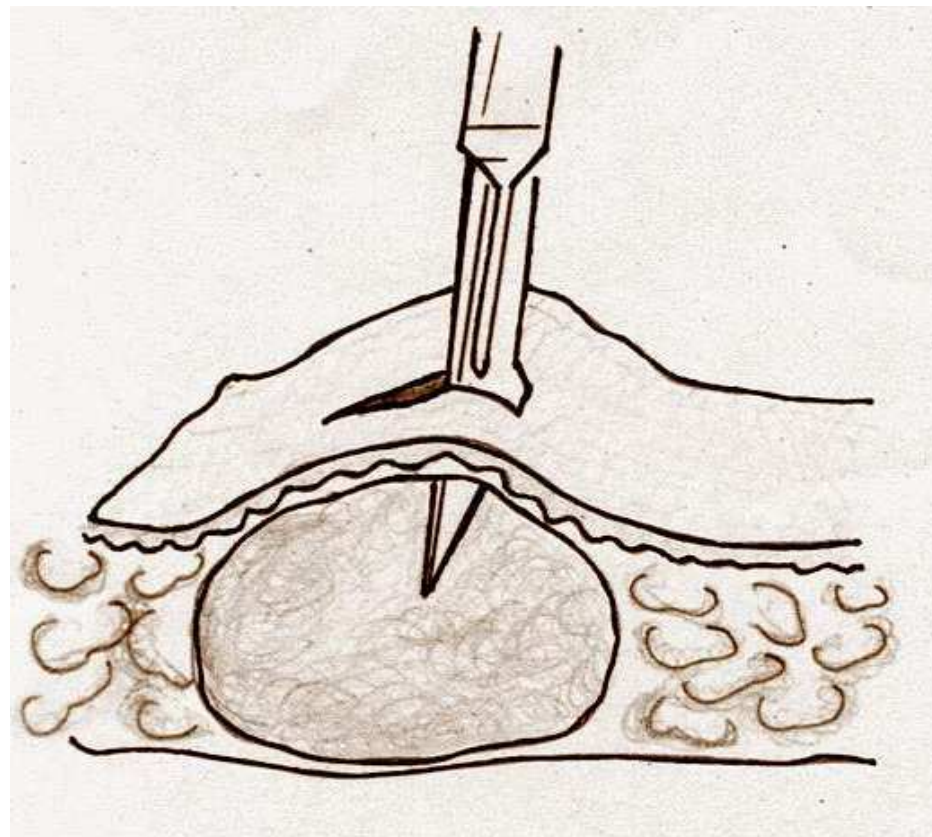
- 1. Ferides.
- 2. Drenatge d'abscessos.
- 3. Cremades.

## 2. Drenatge d'abscessos:

- Definició: Col·leccions de pus a cavitats preexistents o formades per la pròpia disgregació de teixits.
- Clínica:
  - Signes inflamatoris locals + àrea de induració.
  - Pot o no existir fluctuació.
  - Pot existir simptomatologia general.
- Etiologia: Més freqüent *Staphylococcus aureus*.

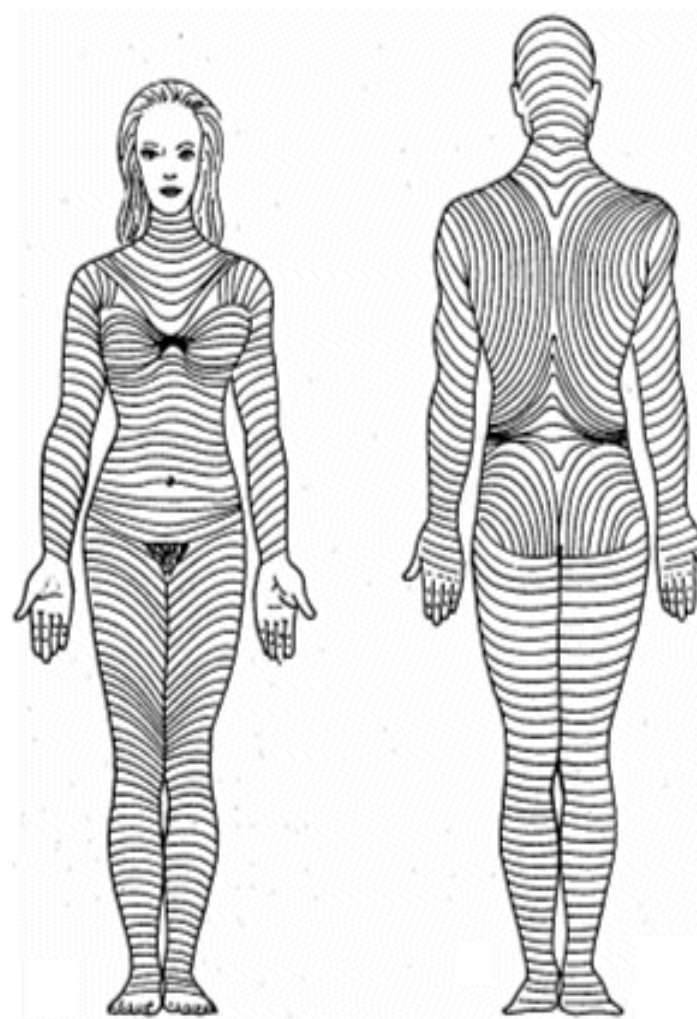
## 2. Drenatge d'abscessos:

Tècnica:



## 2. Drenatge d'abscessos:

### Lineas de Langer



## 2. Drenatge d'abscessos:

### Criteris d'ús d'antibiòtics:

- Existència d'important cel·lulitis al voltant.
- Signes d'afectació general.
- Risc d'endocarditis.
- Pacients immunodeprimits.

# PROCEDIMIENTS QUIRÚRGICS D'URGÈNCIES:

- 1. Ferides.
- 2. Drenatge d'abscessos.
- 3. Cremades.

### 3. Cremades

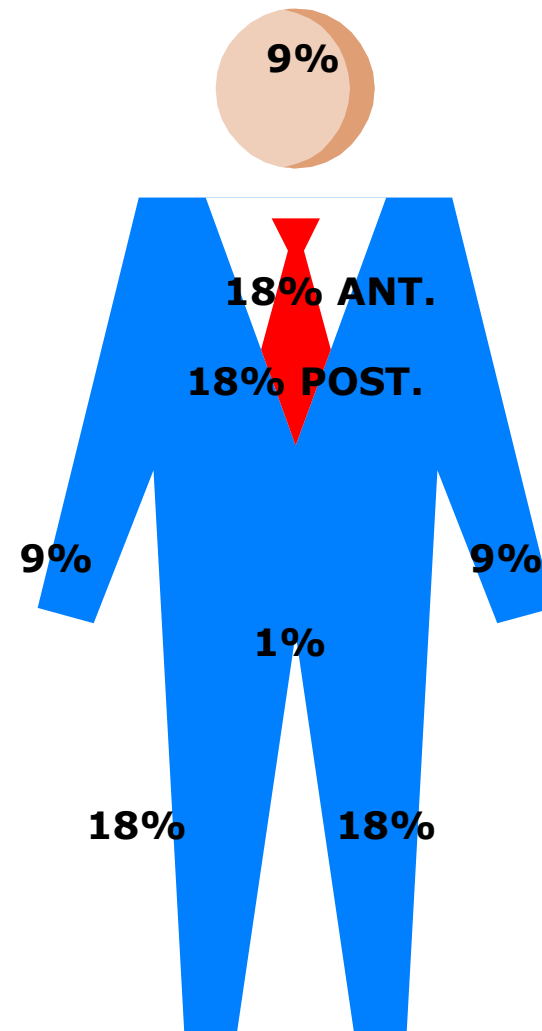
Segons agent causal:

- Tèrmiques.
- Per radiació.
- Elèctriques.
- Químiques.

### 3. Cremades

Extensió de la cremada

Regla dels 9 o de Wallace  
(Pulaski-Tennison)



### 3. Cremades

Extensió de la cremada

Tabla de Lund-Browder

| Àrea Corporal       | <u>Nac. - 1</u><br><u>año</u> | <u>1 - 4</u><br><u>años</u> | <u>5 - 9</u><br><u>años</u> | <u>10 - 14</u><br><u>años</u> | <u>15</u><br><u>años</u> | <u>Adulto</u> |
|---------------------|-------------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-------------------------------|--------------------------|---------------|
| Cabeza              | 19                            | 17                          | 13                          | 11                            | 9                        | 7             |
| Cuello              | 2                             | 2                           | 2                           | 2                             | 2                        | 2             |
| Tronco anterior     | 13                            | 13                          | 13                          | 13                            | 13                       | 13            |
| Tronco posterior    | 13                            | 13                          | 13                          | 13                            | 13                       | 13            |
| Glúteo derecho      | 2.5                           | 2.5                         | 2.5                         | 2.5                           | 2.5                      | 2.5           |
| Glúteo izquierdo    | 2.5                           | 2.5                         | 2.5                         | 2.5                           | 2.5                      | 2.5           |
| Genitales           | 1                             | 1                           | 1                           | 1                             | 1                        | 1             |
| Antebrazo derecho   | 4                             | 4                           | 4                           | 4                             | 4                        | 4             |
| Antebrazo izquierdo | 4                             | 4                           | 4                           | 4                             | 4                        | 4             |
| Brazo derecho       | 3                             | 3                           | 3                           | 3                             | 3                        | 3             |
| Brazo izquierdo     | 3                             | 3                           | 3                           | 3                             | 3                        | 3             |
| Mano derecha        | 2.5                           | 2.5                         | 2.5                         | 2.5                           | 2.5                      | 2.5           |
| Mano izquierda      | 2.5                           | 2.5                         | 2.5                         | 2.5                           | 2.5                      | 2.5           |
| Muslo derecho       | 5.5                           | 6.5                         | 8                           | 8.5                           | 9                        | 9.5           |
| Muslo izquierdo     | 5.5                           | 6.5                         | 8                           | 8.5                           | 9                        | 9.5           |
| Pierna derecho      | 5                             | 5                           | 5.5                         | 6                             | 6.5                      | 7             |
| Pierna izquierdo    | 5                             | 5                           | 5.5                         | 6                             | 6.5                      | 7             |
| Pié derecho         | 3.5                           | 3.5                         | 3.5                         | 3.5                           | 3.5                      | 3.5           |
| Pié izquierdo       | 3.5                           | 3.5                         | 3.5                         | 3.5                           | 3.5                      | 3.5           |

### 3. Cremades

Lesions produïdes en els teixits per acció de la calor en les seves diferents formes, energia tèrmica transmesa per radiació, productes químics o contacte elèctric.

### 3. Cremades

La severitat de les cremades està determinada per: -  
Agent causal.

- Extensió de la cremada: percentatge de l'àrea del cos cremat .
- Profunditat de la mateixa.
- Afectació de regions crítiques.
- Edat del pacient. Edats extremes.
- Estat general (malalties concomitants).

### 3. Cremades

Extensió de la cremada

Regla del palmell de la mà

1%



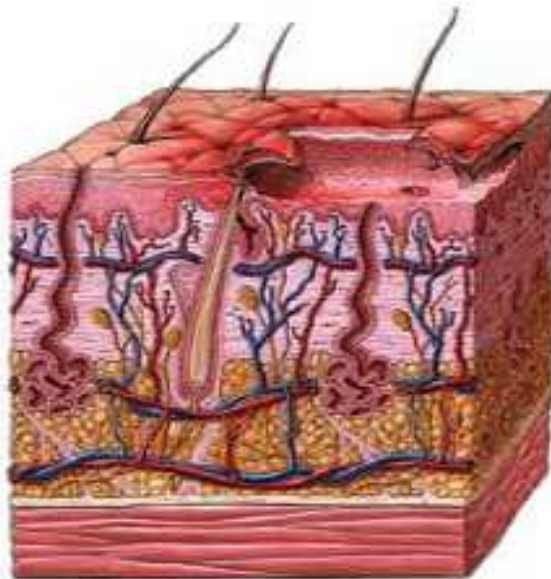
### 3. Cremades

Fondària de la cremada

- Primer grau o epidèrmiques
- Segon grau o dèrmiques
- Tercer grau o subdèrmiques

### 3. Cremades

Primer grau o epidèrmiques

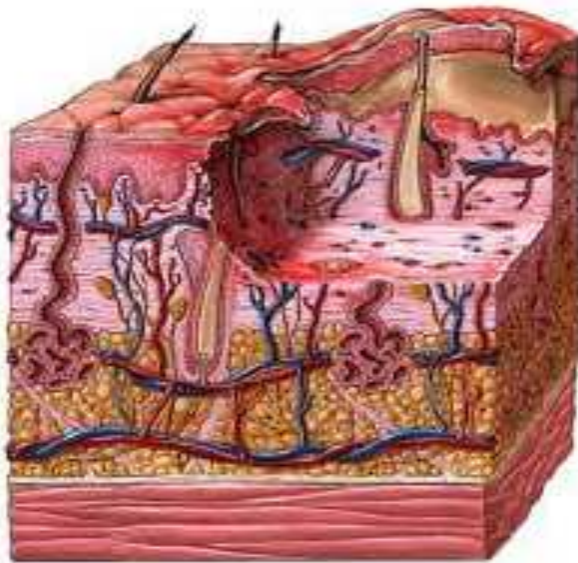


Quemadura de primer grado

ADAM.

### 3. Cremades

Segon grau o dèrmiques



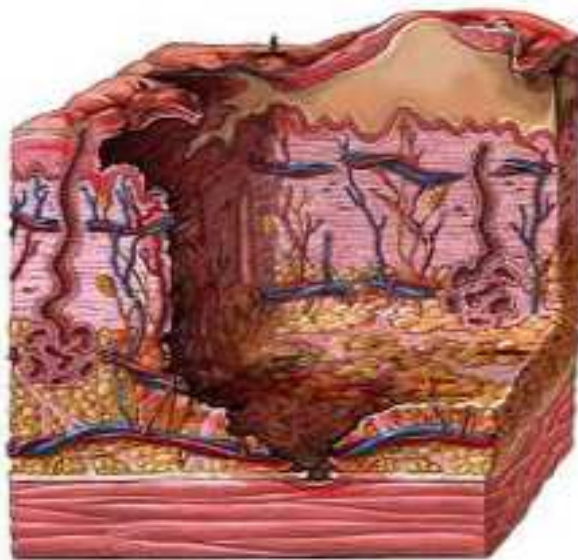
Quemadura de 2do grado





## 3. Cremades

Tercer grau o subdèrmiques



Quemadura de 3er grado

ADAM.

### 3. Cremades

Criteris de derivació a un centre de cremats:

- Adults amb cremades dèrmiques >15%
- Nens amb cremades dèrmiques >10%
- Qualsevol amb cremades subdèrmiques >2%
- Inhalació de fums
- Cremades a cara, periné, abdues mans o peus
- Cremades d'etiologia elèctrica o química
- Sospita de maltractaments a nens
- Cremades complicades

### 3. Cremades

Principis bàsics del tractament:

- No existeix la “pomada de les cremades”.
- No són lesions amb major risc d'infecció que qualsevol altra ferida.
- La cura humida és d'elecció a totes les fases del tractament.





### 3. Cremades

Tractament cremades primer grau:

- Refrigeració i neteja (sueros, hidrogels,..).
- Aplicació de crema hidratant 2-3 cops al dia.
- Corticoides tòpics.
- Analgèsics pautats.
- Actualització de la profilaxi antitetànica.

### 3. Cremades

Tractament cremades segons grau:

- Neteja (SF, SF i sabó, SF y antisèptics) i desbridament de les ampul·les.
- Cura humida.
- Repòs y tractament postural.
- Profilaxi antitetànica i analgèsics pautats.

### 3. Cremades

Desbridar TOTES les ampul.les:

- Fer un correcte diagnòstic.
- Evitar progressió de la cremada.

### 3. Cremades

Tractament cremades tercer grau:

- Es curaràn com les de segon grau + cirurgia.
- Revisions cada dos o tres dies.
- Si existeix infecció, les revisions seran diàries, prendrem mostres per cultiu i administrarem tractament específic.

### 3. Cremades químiques

Es denominen causticacions.

Es prolonga mentre quedin restes del producte.

La intensitat de la lesió estarà en funció de:

- Concentració.
- Tipus de reacció
- Volum.
- Durada del contacte.

### 3. Cremades químiques

Tractament:

- Es rentaran amb aigua al menys durant 30 minuts.
- Si el producte lesiu es troba en forma de pols, farem un raspallat suau.
- No s'aconsella l'ús de neutralitzant específic
- El quitrà s'elimina utilitzant oli mineral o de consum.

### 3. Cremades elèctriques

Criteri de derivació a centre hospitalari:

- Lesió en iceberg
- Arítmies malignes diferides

### 3. Cremades per congelació

Tractament:

- Trasllat a mitjà hospitalari.
- Eliminar la roba mullada o que provoqui constricció.
- Administració de begudes calentes.
- Reescalfament progressiu de la zona que cal tractar.
- Administrar AAS a dosi baixes.



**camfic**

societat catalana de  
medicina familiar i  
comunitària